

Alexander Hillebrandt

Karoliinien sukua Kurun Hainarista

Alexander Hillebrandt

**Karoliinien sukua Kurun Hainarista
Sukuseuran 20 v juhlakirja**

SISÄLLYSLUETTELO

Lukijalle

Pia Mäkinen: Opetusneuvos Taisto Mäkinen

Alexander Hillebrandt-sukuseuran perustaja

Georg Dunkel: Salaperäiset Hillebrandtit

Sukunimen alkuperä

Hillebrandttien sukuhistoria geneettisen tutkimuksen valossa

Briitta Ranke-Thomas: Hillebrandtit kulta- ja hopeaseppinä

Hildebrandt / Hilbrandt / Hillebrandt kultaseppäsuvun dynastia Räävelissä

Hillebrandtit Suomessa

Hillebrandt / Hildebrandt-nimisiä kultaseppiä ja heidän töitään Saksassa

Timo Sotavalta: Hillebrandtit sotilaina

Reijo Mäihäniemi: Räävelin Hillebrandtit, Alexander Hillebrandtin esipolvet

Sukutaulut

Reijo Mäihäniemi: Alexander Hillebrandtin jälkipolvet

Taulut sukulinjoittain

Eva Charlotta Hillebrandt

Johan Wilhelm Hillebrandt

Carl Alexander Hillebrandt

Juliana Charlotta Hillebrandt

Maria Elisabeth Hillebrandt

Alexander Hillebrandt

Anna Sofia Hillebrandt

Johanna Charlotta Hillebrandt

Ulrica Christiana Hillebrandt

LUKIJALLE

Alexander Hillebrandt sukuseuran hallitus päätti keväällä 2021 tehdä kattavan sukukirjan seuran täyttäessä seuraavana vuonna 20 vuotta, muistaen samalla sukuseuran perustajaa, v. 2006 menehtynyttä Taisto Mäkistä. Taisto oli jo alkanut rakentamaan sukukirjaa, mutta valitettavasti kohtalo päätti toisin ja hänen työnsä jäi kesken. Kuitenkin Taiston koostamat ja kirjoittamat erinomaiset selvitykset, ajankohtaistarinat sekä muistiinpanot julkaistiin kirjana alkuvuodesta 2021.

Seuran hallitus katsoi lähes velvollisuudekseen jatkaa Taiston työtä ja laajentaa sitä kattamaan kaikki sukuhaarat mahdollisimman laajasti. Seuran hallitus määritteli itsensä kirjatoimikunnaksi ja allekirjoittaneen juhla kirjasta vastaavaksi koostajaksi.

Sukuseuran hallitukseen ovat kuuluneet:

Pia Mäkinen, puheenjohtaja
Sointu Lanki, sihteeri
Marika Saarijärvi, jäsen
Markku Hillebrandt, jäsen
Tuija Rintala, jäsen
Heli Koukeri, jäsen
Reijo Mäihäniemi, jäsen

Hallituksen jäsenet ovat kukin olleet paitsi aktiivisia tietojen ja kuvien kerääjiä omista sukulinjoistaan, myös tärkeitä työtä ohjaavine kommentteineen.

Tiedonkeruussa on käytetty kaikkia tiedettyjä menetelmiä. Internet on ollut oiva työkalu sen lisäksi mitä lähisukujen sukukirjoista ja sukuihin kuuluvilta monilta henkilöiltä on tietoja saatu keräytyksi. Samalla on todettava, että netin kautta saatavissa monissa lähteissä on valitettavan paljon puutteita ja suorastaan väärää tietoa. Toinen haaste on kirkonkirjat ja muut viranomaisdokumentit, joissa ristiriitaiset ja sekavat merkinnät, vanha ruotsin kieli ja heikko dokumenttien laatu aiheuttavat tavan takaa turhautumista. Kaikkia tämän kirjan tietoja ei ole mitenkään ollut mahdollista todentaa alkuperäislähteistä. On jokseenkin varmaa, että kaikista tarkistusyrityksistä huolimatta kirjan tiedoissa on puutteita ja virheitä, kuten luultavasti lähes kaikissa sukukirjoissa mitä Suomessa on konsanaan tehty.

Mutta kaiken kaikkiaan, 20 vuotta sitten Taisto Mäkisellä ei ollut läheskään sellaisia tutkijan työkaluja, kattavaa nettiä ja kehittyneitä ohjelmistoja käytettävissään kuin nykyajan sukututkijoilla!

Aivan erityisen panoksen kirjan sisältöön ovat antaneet Timo Sotavalta, Briitta Ranke-Thomas ja Georg Dunkel, jotka ovat paitsi kirjoittaneet mielenkiintoiset ja uusia tietoja avaavat taustoittavat luvut Hillebrandteista, myös monipuolisesti täydentäneet omien sukulinjojensa tietoja. Useiden tärkeiden avustajien nimiä voisi luetella pitkän listan, kuten Martti Vuorio, Martti Mäihäniemi, Marja-Leena Rantala, Kerttu ”Kepa” Järveläinen, Anja Dunkel, Raivo Maine Tallinnasta ja monet muut taustavoimat sekä neuvojen antajat. Iso kiitos heille kaikille!

Alexander Hillebrandtin esipolvista Räävelissä on ollut vaikeaa saada vahvistettua tietoa, johtuen juuri sen aikaisista tuhoisista sodista ja toistuvista ruttoepidemiaista. Eri lähteitä ristiin tutkimalla on silti kyetty rakentamaan Alexanderin esipolvet aina Latviaan saakka 1600-luvun alkuun.

Sukupolku ei ole varma, mutta erittäin todennäköinen. Sitä aiemmat tiedot suvun Hillebrandtien historiasta ja lähtömaista loistavat poissaolollaan.

Sukunimien käyttö yleistyi Suomessa vasta 1800-luvun loppupuolella ja pakolliseksi se tuli uuden sukunimilain astuessa voimaan v. 1921. Poikkeuksena tästä oli aateliset, papisto, sotilaat, porvaristo laajemmin sekä tietyt ammatinharjoittajat kuten sepät, suutarit jne. Sitä ennen sukunimet annettiin talon nimen mukaan ja kun muutettiin toiseen taloon, nimikin saattoi vaihtua. Ellei muuta tietoa ole, tässä kirjassa on pyritty käyttämään henkilön sukunimenä syntymätalon nimeä ja jos asuinpaikka on vaihtunut niin sitten sen viimeisen talon tai torpan nimeä, jossa henkilö on asunut.

Hillebrandttien kielitausta oli Räävelissä saksa ja Ruotsissa ruotsi. Suomea ei osattu ennen kuin Alexander perheineen muutti Kuruun. Alexander itse oppi melko nopeasti kohtuullisen suomenkielen kun joutui tekemisiin suomenkielisten naapuriensa kanssa. Sen jälkeen kun perilliset menivät naimisiin suomenkielisten kanssa, kielitaito laajeni ja saksan- sekä ruotsinkielien taito alkoi vähetä. Ylemmän sosiaaliluokan ja ruotsinkielisten suomalaisten parisuhteissa sekä perheissä ruotsi luonnollisesti säilyi äidinkielenä. Nimien kohdalla on pyritty pitäytymään kielitaustan mukaisessa tulkinnassa. Eli jos isän nimi on Carl ja pojan nimi Johan, niin poika on Johan Carlsson eikä Juhani Kallenpoika vaikka suomenkielinen ympäristö häntä luultavasti Juhaniksi tai Kallenpojaksi kutsuikin. Tästä periaatteesta on vähitellen poikettu kun tullaan 1800-luvun loppuun ja perhe tiedetään täysin suomenkieliseksi. Silloin alkoi muutenkin tulla tavaksi suomentaa ruotsinkielisiä nimiä. Sama kehitys koskee ammatteja, aiemmin oli mäkitupalaisia ja torppareita, mutta v. 1918 torpparilain säätämisen jälkeen useimmista tuli maanviljelijöitä kun he lunastivat torppansa omakseen. Paikannimissä on pyritty käyttämään kyseisen maan omia, sen aikaisia nimiä.

Sukutaulujen ”punaisena lankana” on ollut Alexander Hillebrandtin suorat perilliset perheineen sekä johdantona hänen esisukupolvensa Räävelistä. Perillisten kohdalle on pyritty lisäämään puolison vanhemmat ja jopa isovanhemmat jos niistä on löytynyt tietoa. Alexanderilla ja Johannalla oli 9 lasta, joista yksi kuoli nuorena ja yksi oli lapseton. Näin ollen osittain jopa nykypäivään ylettyviä sukulinjoja on seitsemän.

Sukutaulut on pyritty rakentamaan niin, että niissä näkyy syntymä- ja kuolinajat sekä -paikat. Lukijan piristykseksi on taulukoihin lisätty joitain tunnuspiirteitä henkilöistä kuten ammatteja, henkilön saavutuksia, erityisiä tapahtumia tai muuta havainnollista ajankuvausta. Yllättävän paljon tätä hiljaista tietoa suvuissa on ja olisi ollut mielenkiintoista saada niitä enemmänkin kirjattua jälkipolvien iloksi. Luonnollisesti kaikkia toivomuksia ei ole ollut mahdollista toteuttaa eikä kaikkea tietoa löytää, joten viime kädessä on vain siedettävä runsastakin epätäydellisyyttä. Varsinkin perhetiedot ovat monin osin hyvin vajavaisia, mm. puoliset ja lapset voivat puuttua osittain tai kokonaan. Puoliso on sukutauluissa käytetty yleisnimi parisuhteelle, aviosääty on voinut olla mitä tahansa. Kuolleisuus lapsena on ollut suurta. On helppoa havaita, että Suomi on kehittynyt kaikissa suhteissa valtavilla loikilla jokaisen menneen sadan vuoden aikana.

Hallitus asetti kirjan syntymiselle vuoden määräajan, joka aluksi tuntui lähes mahdottomalta tehtävän laajuuden takia. Mutta mahdottomat haasteet on tarkoitettu voitettaviksi. Toivottavasti kirjasta on iloa ja hyötyä muillekin kuin pelkästään suvun jäsenille.

Reijo Mäihäniemi

OPETUSNEUVOS TAISTO MÄKINEN

Alexander Hillebrandt-sukuseuran perustaja

Alexander Hillebrandt - sukuseuran toinen perustaja oli opetusneuvos Taisto Mäkinen (2.2.1940-23.12.2006) ja toinen perustaja oli hänen vaimonsa Irma Mäkinen (13.2.1942-).

Taisto Mäkinen oli insinööri, apulaisrehtori sekä moninkertainen Suomen Mestari kuulantönnössä, hän saavutti nuorempana menestystä myös hiihdossa ja melonnassa, mutta keskittyi kilpaurheilussa lopulta kuulantöntöön. Taisto Mäkinen toimi Kyröskosken mieskuoron johtajana sekä Lions Clubin presidenttinä. Jäipä häneltä vielä aikaa toimia Hämeenkyrön kulttuurilautakunnan puheenjohtajana sekä johtaa Hämeen 9. sotilaspiiriä reservin majurina. Hän oli aikanaan myös sosiaalilautakunnan puheenjohtaja ja Säästöpankin pitkäaikainen luottamusmies. Taisto Mäkinen oli erittäin monilahjakas ja hän omasi upean lauluäänen sekä soitti useita eri soittimia. Taisto Mäkinen teki myös pitkän rupeaman Nordean luottamusmiehenä. Sotainvalidit olivat lähellä hänen sydäntään ja hän järjesti heille säännöllisesti monenlaista toimintaa samoin kuin Hämeenkyrön vanhainkodin vanhuksille. Lisäksi hän tuki lukuisia nuoria heidän elämänsä vaikeuksissa.

Eläkkeelle jäätyään Taisto Mäkinen keskitti kaiken tarmonsä Hillebrandt-suvun sekä vaimonsa Irman suvun tutkimiseen. Hänen omasta suvustaan oli jo julkaistu useita kirjoja.

60-luvulla kuiskailtiin Irma Mäkisen olevan kuninkaallista sukua, mutta silloin siitä ei puhuttu ääneen. Tiedettiin, että suvussa oli ollut useita kuninkaita, kuningattaria ja valtavaa loistoa. Silloin oli vielä elossa sukulaisia, jotka olivat nähneet Pohjois-Virossa, Udrikun kartanossa tätä valtavaa loistoa. Kartanoelämän loistosta kuiskittiin salaa ovien takana.

Hillebrandt-suvulla oli suuri sukulaisverkosto kartanoineen Virossa, baltiansaksalainen suku oli siellä tunnettu. Seurustelukielenä hienosto käytti ranskaa, saksaa tai englantia. Venäjää ja viroa puhui rahvas.

Kuiskimisen ymmärsi. Vielä 70-luvulla Venäjä etsi suvun jäseniä Uralin taakse ammuttaviksi. Bolševikit olivat tulleet valtaan Venäjällä, missä moni sukulainen oli kohdannut traagisen kohtalon. Viron maareformi puolestaan vei kartanat ja Venäjän miehitys viimeisteli loistosta loput. Suomeen pääsi pakenemaan vain kaksi suvun jäsentä, Pietarissa syntynyt Elisabeth, prinsessa Zu Sayn-Wittgenstein Berleburg, jonka mies oli kuollut kaksitaistelussa ja hänen tyttärensä Paraskewa. He olivat muuttaneet Turkuun ennen vallankumouksen puhkeamista, suku oli saksalais-puolalais-balttilaista sukua.

Taisto ja Irma Mäkinen vihittiin 1960-luvun alussa. Hillebrandt-suvun tarina alkoi jo silloin kiehtoa nuoren miehen mieltä. Tämän henkilökuvan kirjoittaja, Pia Mäkinen, Alexander Hillebrandt-sukuseuran nykyinen esimies muistaa vielä hyvin, miten todella upeasti ja hienosti puettuja sukulaisia saapui kotiimme vieraaksemme äitini puolelta ja usein aiheena oli Hillebrandtien elämän mennyt loisto Tallinnassa ja muualla Virossa. Nämä sukulaisien kertomukset vaikuttivat siihen, että Alexander Hillebrandt-sukuseura perustettiin useita vuosikymmeniä myöhemmin. Kävin itse Udrikun kartanossa vuonna 2013.

Suvussa on yhä arvoltaan suuriruhtinattaria, jotka pitävät vaatimattomasti kynttiläänsä vakan alla. He ovat Paraskewan eli lempinimeltään Pepin lapsenlapsia. Arvonimet pysyvät ulkomaisessa ylhäisaatelistosuvussa. Tsaarin määräyksellä myös jokainen suvun miespuolinen jäsen on arvoltaan kreivi ja voi käyttää von-liitettä sukunimensä edessä. Tätä ei ole koskaan kumottu. Tämä oli palkkio tsaarille tehdyistä palveluksista.

Taisto Mäkiselle oli alusta lähtien selvää, ettei kyseessä ollut mikään tavanomainen suku. Ylhäisestä suvusta oli kuitenkin Venäjän läheisyyden takia viisainta olla vuosikymmeniä hiljaa eikä Irma Mäkinen antanut puhua siitä kenellekään. Asia sai julkisuutta vasta vuonna 2002 Taisto Mäkisen mielessä eläneen suuren kiinnostuksen vuoksi ja silloin Irma Mäkinenkin antoi asialle siunauksensa.

Eräänä päivänä menneisyydessä Tampereelle ilmestyi Suomen Mensa ry:n järjestämät testit ihmisten älykkyyden selvittämiseksi. Järjestön toiminnan tarkoitus on älykkyyden tunnistaminen ja kehittäminen ihmisyyden hyväksi, älykkyystutkimuksen tukeminen sekä älyllisen että sosiaalisen ympäristön tarjoaminen jäsenilleen. Mensan jäsenyyden saa jokainen jonka älykkyysosamäärä on parempi kuin yli 98 prosentin väestöstä. Taisto Mäkinen osallistui testeihin.

Mensan testeissä osoittautui että Taisto Mäkinen oli yksi maailman älykkäimmistä ihmisistä niin korkealla älykkyysosamäärällä, että siihen ylsi vain 2 prosenttia maailman väestöstä. Mensa lähetti hänelle lehtensä säännöllisesti. Tästäkään ei saanut kertoa kenellekään. Hämäläisen heimon jäsenenä Taisto Mäkisen yksi lempilauselma oli: ”Vaatimattomuus kaunistaa!” En usko, että hän olisi pahastunut kun se paljastetaan näin postuumisti. Tämä oli varmasti selitys siihen, miksi hän oli niin monilahjakas ja eli monen ihmisen elämän. Hän ehti olla myös erinomainen isä sekä lastenlasten suuresti rakastama pappa.

Iltapäivällä 19.5.2004 Taisto Mäkinen sai tiedon, että presidentin esittelyssä oli hänelle myönnetty opetusneuvoksen arvonimi. Taisto Mäkinen oli vaimonsa Irman kanssa silloin mökillä Viljakkalassa, kun koulutuskuntayhtymän hallintojohtaja Heikki Vikman soitti tämän uutisen.

Arvonimi oli kaunis kiitos hänen tekemästään työstä Puolustusvoimien, Nordean, Hämeenkyrön kunnan ja ammattikasvatuksen eteen. Korkean arvonimen saaminen ei ole itsestään selvä asia. Pitää olla vahva näyttö monilta aloilta, arvovaltaiset anojat ja merkittävä elämäntyö joka näin palkitaan.

Ammatti-instituutti lisäkissa järjestettiin 28.5.2004 lukuvuoden päätösjuhlan yhteydessä arvonimen luovutustilaisuus. Ammattitutkintotodistusten, ylioppilaiden lakituksen ja stipendien jaon jälkeen piti yhtymähallituksen puheenjohtaja luovutuspuheen. Hän kertasi lyhyesti Taisto Mäkisen ansiot ja luki Tasavallan Presidentin avoimen kirjeen.

TASAVALLAN PRESIDENTIN AVOIN KIRJE

Tasavallan Presidentti tekee tiedäväksi, että tällä avoimella kirjeellä apulaisrehtori, insinööri

Taisto Mäkiselle

suodaan opetusneuvoksen nimi ja arvo.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Tasavallan Presidentti

Tarja Halonen

Taisto Mäkinen teki merkittävän uran ammattinsa ohella erittäin suurta menestystä saavuttaneiden taulujen teossa sekä viirien, mitalien että julkisten muistomerkkien suunnittelijana.

Pakotetut kupariset muotokuvat:

13.11.1971	Insinööri Helmer Seijes
23.1.1972	Lapsi Kimmo Siiranen
23.1.1972	Lapsi Jussi Siiranen
24.2.1972	Rouva Amanda Ojala
5.4.1972	Rouva Liukko
4.10.1972	Eläkeläinen Matti Postinen
27.1.1974	Valtioneuvos Johannes Virolainen
5.12.1974	Vuorineuvos Jarl Åström
25.10.1977	Pitäjäneuvos Väinö Myllymäki
28.2.1978	Insinööri Rahlp Seege
10.3.1978	Kamreeri Henrik Nyholm
18.5.1979	Kanslisti Kyllikki Malin
10.4.1981	Pankinjohtaja Kalle Lehtiniemi
10.5.1981	Kunnallisneuvos Eino Kukko
6.5.1982	Kansanpelimanni Viljo Vilppola (miniatyyri)
12.5.1982	Lahjoittaja Saario (nainen)
21.11.1982	Pankinjohtaja Antti Hietaniemi
4.12.1982	Palopäällikkö Väinö Koivulahti
18.2.1983	Eläkeläinen Onni Ojala
1.1.1985	Kunnallispoliitikko Pentti Lidgren
20.2.1985	Kunnanjohtaja Kauko Harjunen
1.9.1985	VPK:n päällikkö Heikki Kujanpää
17.3.1988	Liikuntaneuvos Matti Yrjölä
8.5.1989	Pankinjohtaja Seppo Pajulahti
1.1.1990	Päävalmentaja Into Turvanen
7.3.1990	Maisteri Raili Janhunen
19.4.1992	Olympiavoittaja Paavo Yrjölä

29.8.1992 Taiteilija Pertti Nykänen
 23.5.1993 Lassi Mäkilouko
 3.3.1993 Kansanedustaja Klaus Pentti
 3.3.1994 Toimitusjohtaja Jorma Aaltonen
 3.3.1995 Tehtailija P. Helin
 24.3.1995 Hämeenkyrön palokunnan varap. Aarne Orjatsalo
 23.9.1995 Lehtori Veikko Ranta
 2.12.1995 Insinööri Seppo Sinisalo
 15.9.1997 Eläkeläinen Arvi Mäkinen
 12.10.1997 Kunnanjohtaja Esa Niiniharju
 19.4.1998 Opetusneuvos Pohjola
 15.9.1999 Hääpari Anu ja Vesa Mäkinen

Suunnitellut julkiset muistomerkit:

Malakias Costianderin muistokivi, Hämeenkyrö, 14.11.1976
 Ikaalisten pelimannikivi, Ikaalinen, 11.6.1980
 Kupariseppien muistomerkki, Karkku, 1985
 Sodassa kaatuneiden palomiesten muistomerkki, Hämeenkyrö, 1974
 Kurjenmäen vanhainkodin muistotaulu, Hämeenkyrö
 Hämeenkyrön terveyskeskuksen muistotaulu, Hämeenkyrö
 Paavo Yrjölän muistomerkki, Hämeenkyrö

Suunnitellut mitalit:

Tampereen Läntisen sotilaspiirin muistomitali
 Hämeenkyrön urheiluautoilijoiden muistomitali
 Sinibarettien muistomitali
 Haverin juoksun muistomitali
 Paavon lenkin muistomitali
 Kyröskosken Naiskuoron rintamerkki
 Hillebrandt sukuseuran rintamerkki

Suunnitellut viirit:

Itä-Satakunnan ammattikoulun viiri
 Sulasolin Tampereen piirin viiri
 Kyröskosken Mieskuoron viiri
 Pinsiön mieskuoron viiri
 Hämeenkyrön eläkeliiton viiri

Myönnettyt viirit:

Sotainvalidien viiri
 Sotaveteraanien viiri
 Hämeenkyrön kunnan viiri
 Hämeenkyrön Säästöpankin viiri
 Ylöjärven reserviupseerien viiri
 Tampereen Sotilaspiirin viiri
 Hämeen Sotilasläänin viiri
 Parkanon reserviupseerien viiri

Hämeenkyrön reservin aliupseerien viiri
Merita-pankin viiri
Tampereen Aluesäästöpankin viiri
Mouhijärven kunnan viiri
OAJ:n viiri
LC-Hämeenkyrön viiri
Pirkanmaan Sotilaspiirien Perinneyhdistyksen viiri

Myönnettyt ansiomitalit:

Suomen Säästöpankkiliiton muistomitali
PRO Hämeenkyrö mitali 1997
Jalkaväkisäätion plaketti 1963
Puolustusvoimien maanpuolustusmitali
RUK- mitali 1963
Kyröskosken Ponnen muistomitali

Myönnettyt ansiomerkit ja arvonimet:

Suomen Ammattikoulujen Urheiluliiton kultainen ansiomerkki 1970
Suomen Urheiluliiton kultainen ansiomerkki 1970
SULASOL:n kultainen ansiomerkki (Kukkomerkki)
Suomen kunnallisliiton kultainen ansiomerkki 1996
Puolustusvoimien sotilasansiomitali 1992
Suomen Leijonan Ritarikunnan 1. luokan ansioristi (SLR 1) 1993
Suomen Vapaudenristin Ritarikunnan 3- luokan vapaudenristi (VR 3) 1999
Tampereen reserviupseeripiirin ansiomitali
Suomen reserviläisliiton hopeinen ansioristi
Kyröskosken Mieskuoron suurmerkki 1979
Suomen mieskuoroliiton ansiomerkki 1985
Opetusneuvos 2004

Näyttelyt:

Mänttä, joulukuu 1971
Juupajoki Kallenaudio, heinäkuu 1972
Ruovesi heinäkuu 1973
Vilppula 24-28.2. 1974
Kallenaudio, Juupajoki, heinäkuu 1975
Kallenaudio, Juupajoki, heinäkuu 1976
Ikaalinen, heinäkuu 1977
Kokemäki, lokakuu 1983
Vammala, Ellivuoro, kesäkuu 1985
Vammala, Ellivuori, 1988
Ikaalinen Kylpylä, lokakuu 1989
Vammala, syyskuu 1990

Muuta:

Hämeenkyrön vuoden reserviläinen 2000

Poliisin Kankaanpään yhteistyöalueen puupamppu 1986
HämSL:n 5. Sotilasalueen Suomi- konepistooli 2000
HämSL:n päällikkökypärä 2000
Tervamestari 2000 (Kolmas poltettu tervahauta)

Taisto Mäkisen jäämistöstä löytynyttä:

Usein törmään kysymykseen, että mitä aiot tehdä eläkkeelle jäännin jälkeen. Vastaan siihen Vienen Kemissä Solovetskin laiturilla kuulemallani jutulla ovelista vienalaisista kauppiaista. Kauppias kysyy toiselta ”A mihin sie mää?” Arkangelih, vastaa toinen. Hetken mietittyään ensimmäinen sanoo: ”A sie valehtelet. Sie määtkii Arkangelih.”

*Kuitenkin vakavasti ottaen: ”Kerran isänmaan palvelija - aina isänmaan palvelija.”
Toivotan Teille kaikille parhainta onnea ja menestystä elämässänne !*

Kesään 2002 mennessä olin tehnyt valtavan työn selvittääkseni Irman suvun varhaiset vaiheet. Luin yli 100 kirjaa, jotka jotenkin liittyivät tähän asiaan. Valtava määrä tietoa oli myös tilattava ja maksettava eri kirkkoherranvirastoista. Kirjoitin suvun kohtaloista n.150- sivuisen koosteen. Istuin satoja tunteja tietokoneella etsien koko maan alueelta tietoja Hillebrandt-suvusta. Päätimme Irman kanssa perustaa Alexander Hillebrandt-sukuseuran, jonka perustava kokous pidettiin heinäkuun 7. päivänä 2002 Kurussa Keihäsjärven koululla. Ensin oli juhlahumalanpalvelus ja sitten kokous. Paikalle oli tullut hieman yli 100 henkeä.

Taisto Mäkinen

Eläkkeelle jäätyään Taisto Mäkinen omistautui Hillebrandt-suvun sukututkimukseen.

Vuonna 2022 Alexander Hillebrandt-sukuseura täyttää 20 vuotta. Julkaisemme tämän 20-vuotisjuhlakirjan sen kunniaksi. Parhaimmat onnitteluni sukuseuramme 20-vuotisesta taipaleesta kaikille, jotka ovat sen mahdollistaneet ja seuran jäsenille aktiivisesta osallistumisesta!

Nokialla 20.5.2022

Pia Mäkinen

Kirjoittaja on sukuseuran perustajan Taisto Mäkisen tytär,
Alexander Hillebrandt-sukuseuran Esimies,
Otavan, Aamulehti Kustannus Oy:n ja Mediapinnan tietokirjailija

Irma ja Taisto Mäkinen vihittiin Mäntän kirkossa 13.4.1963

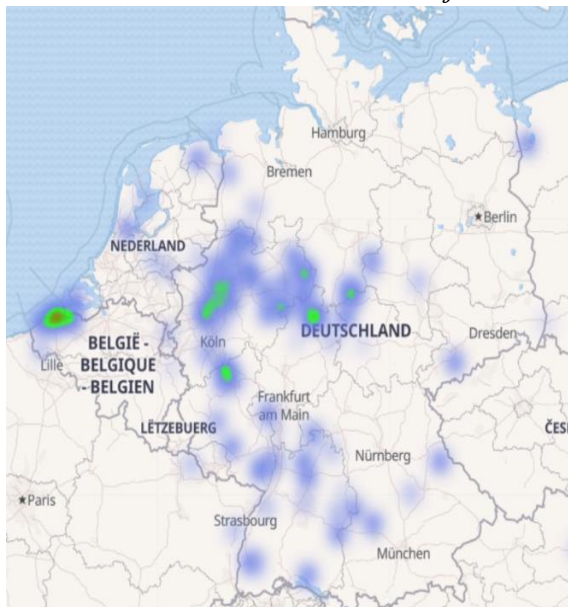
SALAPERÄISET HILLEBRANDTIT

Georg Dunkel

Sukunimen alkuperä

Sukunimellä **Hillebrandt** on useita kirjoitusmuotoja; Hillebrand, Hillebrant, Hillebrands, Hillebrandes, Hildebrand, Hildebrant, jne. eri lähteissä yli parikymmentä löydettyä eri kirjoitustapaa, joiden voidaan olettaa olevan samaa germaanista alkuperää. Kirjoitusasujen erot voivat johtua eri aikakausien tavasta kirjoittaa, vieraskielisten alueiden kirjoitustavoista, kuullun väärin ymmärtämisestä ja suoranaista kirjoitusvirheistä. Esimerkiksi Kurun ja Ruoveden kirkonkirjoista löytyvät kirjoitusmuodot: Hillebrandt, Hillebrand, Hillebrant, Hillebrat, Hilleprant, Hillepranti.

Sukunimen alkuosat Hille ja Hilde ovat onomatopoeettisesti läheiset ja sitä kautta voimme selvittää sukunimen Hillebrandt etymologista merkitystä. Nykysanakirja ei tuo tähän vastausta, mutta muinaissaksankielessä Hild > ”Hilja” on ”Taistelu”, ja Band > ”Brant” on ”Tuli” tai ”Miekka”.

Loogisesti ”Taistelumiekka”, mutta toisaalta Hildebrand-sukuvaakunassa on Tuli-symboli ja ”Tuli” voisi olla sen perusteella oikeampi tulkinta. Sukunimi voi olla myös johdannainen etunimestä Hildebrand, jota esiintyy Ruotsissa ja Tanskassa.

Sukunimi Hillebrandt on syntynyt jo aikaisella keskiajalla ja esiintyy ensimmäisen kerran Bavariassa, jossa Hillebrandin suku mainitaan Rückhofen raatihuoneen edustajana. Saksan ritariveljeskunnan valloitusten myötä sukunimi on siirtolaisten mukana levinnyt myös Baltiaan.

Viereinen kartta esittää Hillebrandt nimen esiintymisen keskittymistä 1600-luvulla. Merkittävimmät keskukset olivat Westfalen, Baden ja Württemberg. Huomionarvoinen ja voimakas

keskittymä on myös Belgian Bryggessä. Nimimuoto Hildebrand painottuu Saksan länsiosiin, mutta myös etelämmäksi, Stuttgartin ja Ranskan Strasbourgin ympäristöön. Hillebrands muoto taas on vahvasti hollantilaispainotteinen.

Mainittu Brygge oli merkittävä hansakaupunki ja sekin on mahdollisesti vaikuttanut Hillebrandttien asettumiseen Baltiaan hansakaupalle tärkeille alueille.

Sukukirjamme kantaisän Alexander Hillebrandtin tiedetty isoisä Johann Christian Hillebrandt oli syntynyt Viron Räävelissä, nykyisessä Tallinnassa. Mistä suku oli Rääveliin tullut, on edelleen arvailujen varassa eikä varmoja vahvistuksia oletuksille ole saatu. Juuret ovat varmaankin Baltian saksalaisissa, tämän hetken parhaan tietämyksen mukaan Latvian Mitaun kautta. Dokumentoitua tietoa tuskin varhaisemmalta ajalta löytyy tai se on liian hajanaista sukuselvityksen kannalta.

Hillebrandt-nimisiä kultaseppiä ja muita samannimisiä käsityöläisiä, kauppiaita ja muita ammattilaisia löytyy lukuisia Euroopan pohjoisosista ja Pietarin alueelta, kuten Muolaan Gabriel Hillebrand-suku. Gabriel itse oli erittäin taitava seppä 1700-luvulla, mutta ei tiettävästi tehnyt jalometallitöitä. Hänen esi-isistään ei ole tutkittua tietoa. Näiden sukuyhteyksiä Kurun Alexander Hillebrandtiin ei ole löydetty, mutta jos nimi ja ammatti täsmää niin laajasti kuin tiedetään, niin on varsin epäuskottavaa, että sukuyhteyksiä ei lainkaan olisi tai etteikö niitä jonain päivänä voisi paljastua.

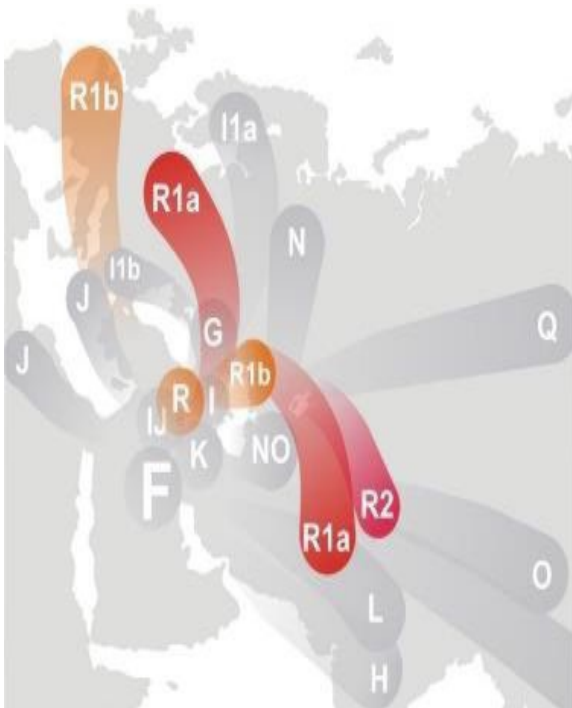
Hillebrandttien sukuhistoria geneettisen sukututkimuksen valossa

Y-DNA sukututkimus selvittää Y-kromosomin periytymistä isälinjassa. Y-kromosomi periytyy isältä pojalle lähes aina muuttumattomana. Tämä mahdollistaa Y-tutkimuksen käytön perinteisen sukututkimuksen rinnalla ja hyödyksi.

Y-DNA tutkimuksella voidaan varmistaa etäisten sukuhaarojen kirkonkirjojen oikeellisuus ja lisäksi Y-DNA-tulos kertoo tietoa varhaisemmalta aikakaudelta kuin kirkonkirjojen kautta kerätty sukuhistoria.

Alexander Hillebrandt-suvun dokumentoitu historia ulottuu vain 1600-luvulle Johann Hillebrandtin syntymään Ruotsin vallan aikaisessa Räävelissä.

Mahdolliset uudet dokumenttilöydökset, uudet sukulaisten DNA-testit ja siihen liittyvä geneettinen sukututkimus voivat tulevaisuudessa paljastaa Hillebrandttien sukuyhteyksiä ajalta tätä ennen ja paikoista, joihin Hillebrandtit ovat keskiajalla ja sen jälkeen muuttaneet, kuten Pietarista, Saksasta ja muualta maailmasta.

Hillebrandt-suvusta on tehty yksi Y-DNA tutkimus vuonna 2021, näytteen antaja oli Ismo Nieminen, joka polveutuu kahdeksannessa miessukupolvessa suoraan Kurun Alexander Hillebrandtista.

Tehty tutkimus on laaja FamilyTreeDNA laboratorion BigY-700 testi, joka tarkistaa lähes miljoona Y-kromosomin mutaatiokohtaa ja joista löytyi yli 1000 mutaatiota. Saatua tulosta verrattiin muiden tähän asti BigY testin tehneiden tuloksiin.

Sukukirja kattaa suvun kantaisän, Alexander Hillebrandtin esi- ja jälkipolvet. Alexander Hillebrandt s.yntyi 21.12.1716 Uppsalassa ja aloitti sotilasuransa 15-vuotiaana Ruotsin armeijassa. Sotilasura oli nuorten miesten piirissä haluttu siihen liittyvien etuisuuksien vuoksi. Alexanderin isä, Johann Michael Hillebrandt liittyi Kaarle XII armeijaan karoliinina ja yleni sodissa kapteeniksi. Johann taisteli mm. Mälkiällä, Napuella ja selvisi elossa hyiseltä kuolemanmarssilta eli Norjan sotaretkeltä v. 1718, jossa Kaarle XII sai surmansa. Monien sotien rasittamana Johann kuoli vuonna 1720 Ruotsissa.

Hattujen sodassa venäläisiä vastaan Alexander Hillebrandt ylennettiin varusmestariksi 1741 ja samana vuonna vielä majoittajaksi. Sodan jatkuessa Alexander ylennettiin lippumieheksi v. 1742. Silloin hänet siirrettiin Porin rykmentin Ruoveden komppaniaan ja hän sai asunnokseen Kurun Hainarin virkatalon eli puustellin. Syksyllä 1744 Hillebrandtin perhe muutti Kuruun. Sinne he kotiutuivat, sillä Hainari oli Alexanderin virkatalona harvinaisen pitkään, muutosta eteenpäin yli 25 vuotta aina kesään 1770 asti.

Alexander laajensi aikanaan huomattavasti Hainarin viljelysmaita ja rakennutti sinne useita uusia rakennuksia ja torppia, mm. Svartvikin, Kiviojan ja Vehkakosken torpat. Hainariin kuului lopulta kaikkiaan 10 torppaa. Nykyään Kurun ulkomuseossa on Vänrikki Stoolin tupana tunnettu päätyosa yhdestä Alexander Hillebrandtin 1740-luvulla rakennuttamasta Hainarin pihapiirin rakennuksesta.

Alexanderin isä Johann Michael syntyi 28.11.1686 Viron Räävelissä (nykyisin Tallinna). Räävelissä Johannin isä Johann Christian Hillebrandt ja muukin Hillebrandttien suku tunnettiin laajalti taitavina kulta- ja hopeaseppinä.